

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Atheneum Wispelberg te GENT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 112102

Instelling Atheneum Wispelberg

Directeur Stephanie Suarez

Adres Wispelbergstraat 2 - 9000 GENT

Telefoon 09-268.72.10

Fax 09-233.90.39

E-mail wispelberg@gent.be

Website <http://www.atheneumwispelberg.be>

Bestuur van de instelling Stad Gent - Dep. Ond., Opvoed. en Jeugd

Adres Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT

Scholengemeenschap SG Artevelde

Adres Keizer Karelstraat AC Portus - 6 1 - 9000 GENT

CLB Interstedelijk CLB Gent

Adres Jubileumlaan 215 - 9000 GENT

Dagen van het opvolgingsbezoek 08-12-2015

Einddatum van het opvolgingsbezoek 08-12-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 28-01-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Vinciane VANDERHEYDE

Teamleden Bart WINDELS, Serge SAUBAIN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 HISTORIEK	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen en derde graad in de studierichtingen Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen O/2/2004/087 en O/2/2006/425).....	4
3.2 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan O/2/2006/113)	6
3.3 Frans in de eerste graad A-stroom (O/2/2010/010).....	6
3.4 Inbreuken op de regelgeving	9
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	9
5 ADVIES BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	10

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 10-05-2012 tot 15-05-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-05-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

■ regelgeving

■ de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 Latijn	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans	
Graad 2 ASO Economie		economie
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	wiskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	wiskunde	wiskunde

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen en derde graad in de studierichtingen Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen O/2/2004/087 en O/2/2006/425)

Voldoet

De school werkte nagenoeg alle tekorten in de leerplanrealisatie en de leerbegeleiding weg.

Onderwijsaanbod	Bij de doorlichting van 2012 werden hiaten in het aanbod vastgesteld. Verscheidene leerplandoelstellingen kwamen niet aan bod. Sommige leerplancomponenten boden de leraren met onvoldoende diepgang aan. In de derde graad besteedden de leraren te weinig aandacht aan de ICT-doelen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Bij de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de vakgroep nagenoeg alle leerplandoelstellingen evenwichtig en op een behoorlijk tot hoog beheersingsniveau aanbiedt.

In de tweede graad komen nu ook ruimtemeetkunde en statistiek met voldoende diepgang aan bod. De leraren realiseren beide onderwerpen aan de hand van een kwaliteitsvol project. De aanpak van het onderwerp ruimtemeetkunde via het project 'ontwerp een scepter' combineert creativiteit met leerplangerichtheid en is een voorbeeld van goede praktijk. De leraren besteden echter ruim onvoldoende vaardigheidsgerichte aandacht aan het uitvoeren van meetkundige constructies i.v.m. raaklijnen en cirkels (leerplandoelstelling 111, eindterm 37).

In de derde graad besteden de leraren nu ook voldoende aandacht aan de onderzoekscompetentie. Vanaf het huidige schooljaar heeft de vakgroep overmatig beschrijvende onderzoeksthema's vervangen door concrete onderzoeksvragen met een duidelijke wiskundige component. Door de invoering van grafische rekentoestellen komen de ICT-doelen in het leerplan nu ook voldoende aan bod.

Omwille van het bovenstaande zijn de lacunes in het aanbod, vastgesteld tijdens de doorlichting van 2012, in ruime mate geredigeerd. Het versterken van de vakgroepwerking leidde tot een ontwikkelingsdynamiek met een positieve impact op de leerplangerichtheid van het onderwijsaanbod.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Bij de doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie onvoldoende aandacht had voor de vaardigheidsdoelen en inzichtelijke doelen in het leerplan.

Bij de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de examens en toetsen de vaardigheden en het inzicht in ruim voldoende mate nagaan. De examens en toetsen bevragen alle vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid, wiskundige taalvaardigheid en rekenvaardigheid).

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Bij de doorlichting werd vastgesteld dat de preventieve leerbegeleiding onvoldoende afgestemd was op de noden van de leerlingen en dat de leraren de onderwijstijd niet optimaal benutten. Omwille van het grote aantal tekorten, toonde de evaluatie onvoldoende aan dat de leerlingen de eindtermen en leerplandoelen in voldoende mate bereikten.

Bij de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de vakgroep het gebruik van de onderwijstijd met succes bewaakt. De leerlingenresultaten tonen aan dat de meeste leerlingen de eindtermen en leerplandoelstellingen beheersen. De leraren hebben belangrijke stappen gezet om de preventieve leerbegeleiding te versterken, onder meer via projectwerking, allerlei activerende werkvormen, professionaliseringsinitiatieven van de vakgroep en een grotere verticale en horizontale gelijkgerichtheid.

3.2 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan O/2/2006/113)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Uit het doorlichtingsverslag bleek een ernstig gebrek aan leerplangerichtheid. Verscheidene leerplandoelstellingen, waaronder die in verband met de onderzoekscompetentie, werden niet of met onvoldoende diepgang behandeld. Omgekeerd ging er te veel aandacht uit naar de leerplandoelstellingen i.v.m. het boekhouden, die diepgaander behandeld werden dan het leerplan vereist. Tijdens de opvolging werd vastgesteld dat de leerlingen nagenoeg alle leerplandoelen op het vereiste beheersingsniveau aangeboden krijgen. De doelstellingen in verband met de onderzoekscompetentie worden nu op een kwaliteitsvolle manier in een leerlijn doorheen de hele graad gerealiseerd. Er wordt niet meer aandacht besteed aan de doelstellingen in verband met boekhouden dan het leerplan vereist.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Tijdens de doorlichting bleek dat de mogelijkheden om de leerlingen actief gebruik te laten maken van ICT veeleer beperkt waren. De leerlingen werken nu geregeld met ICT-toepassingen, onder meer in het kader van de onderzoekscompetentie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie was niet representatief voor het geheel van de leerplandoelstellingen als gevolg van het onvolledige aanbod. Er werd een te groot gewicht toegekend aan boekhouden. De toetsen hadden maar zelden betrekking op afgeronde leerstofgehelen. De evaluatie is nu wel volledig en evenwichtig. Nagenoeg alle leerplandoelen worden geëvalueerd op het beheersingsniveau dat het leerplan vereist. Er wordt nu meer getoetst nadat een leerstofgedeelte is afgewerkt.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroep heeft haar onderwijskundig handelen in vraag gesteld en met de hulp van de begeleidingsdienst haar onderwijs- en evaluatiepraktijk waar nodig bijgestuurd.

3.3 Frans in de eerste graad A-stroom (O/2/2010/010)

Voldoet niet

Voor de schrijf- en spreekvaardigheid voldoet het aanbod niet. De evaluatiepraktijk voor spreek-, gespreks- en schrijfvaardigheid is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Bij de doorlichting werd vastgesteld dat er te weinig variatie was in de tekstsoorten voor de receptieve vaardigheden. De mondelinge interactie, de spreek- en de schrijfvaardigheidstraining vertoonden te veel hiaten in een aantal lesgroepen. De schrijfopdrachten werden niet altijd verbeterd zodat er geen leerproces mogelijk was waarbij leerlingen op basis van gerichte feedback correcties aanbrachten.
---	--

De vakgroep is er niet in geslaagd om de tekorten voldoende weg te werken voor de schrijf- en de spreekvaardigheid. Dit blijkt uit het onderzoek van de leerlingendocumenten van het vorige schooljaar.

In de meeste lesgroepen, zowel van het eerste als van het tweede leerjaar van de graad voeren de leerlingen te weinig schrijfopdrachten uit tijdens het schooljaar. De leerlingen schrijven wel bij het inoefenen van woordenschat en grammatica in beperkte functionele contexten, maar de taaltaken vervat in de eindtermen komen onvoldoende aan bod (eindtermen 28 tot 33). De leerlingen krijgen op deze manier niet de kans om een begeleid leerproces door te maken.

De spreekvaardigheid voldoet niet. De leerlingen oefenen vooral met het luidop lezen (ET 13 en 14), het meedelen van vooraf gekende informatie uit teksten (ET 15) en het beschrijven (ET 18). Het navertellen en het bondig weergeven van een tekst (ET 16 en 20), het geven van een spontane mening (ET 17), het uitbrengen van een verslag over een gebeurtenis (ET 21) en het presenteren van informatie (ET 22) komen evenwel nauwelijks aan bod.

De eindtermen voor gespreksvaardigheid worden goed geoefend door middel van rollenspelen tijdens de lessen. De vakgroep heeft de onderwijspraktijk bijgestuurd en hanteert nu veel meer activerende werkvormen waarbij de leerlingen kansen krijgen om te communiceren in het Frans. Er is aandacht voor een klasopstelling die de interactie bevordert.

Ook de eindtermen voor het lezen en het luisteren komen voldoende aan bod. Het aanbod bestrijkt de door het leerplan vereiste tekstsoorten, tekstkenmerken en verwerkingsniveau.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De doorlichting wees uit dat de lees- en luistervaardigheid leraarafhankelijk sporadisch of niet geëvalueerd werden. Voor de twee examens werd telkens één luisteroefening en één leesoefening gemaakt. Het aantal beoordelingen liet niet toe om na te gaan of de leerlingen de leerplandoelen voldoende beheersten. De productieve vaardigheden werden niet beoordeeld tijdens het schooljaar. De evaluatie van de mondelinge interactie en spreekvaardigheid op examens was niet valide omdat de vraagstelling niet aangepast was aan de doelstelling van de evaluatie. De examens bevatten wel een aantal schrijfvaardigheidsopdrachten. De discrepantie tussen de onderwijspraktijk en de evaluatiepraktijk was hierbij echter zo groot dat de leerlingen slechte resultaten behaalden voor de schrijfvaardigheid.

Bij de opvolgingsdoorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie van de spreekvaardigheid en de mondelinge interactie niet voldoende representatief is voor de leerplandoelstellingen in de meeste lesgroepen. Hiervoor zijn er te weinig evaluatiebeurten.

De taaltaken voor schrijfvaardigheid worden zeer beperkt geëvalueerd tijdens het schooljaar. Het cijfer van de leerlingen voor de rapporten dagelijks werk is dan ook niet indicatief voor de beheersing van deze vaardigheid. Voor de examens is er een evolutie merkbaar naar het geïntegreerd evalueren van kennis in taaltaken. Er is een groot verschil tussen de moeilijkheidsgraad van de bevraging tijdens het schooljaar en bij de examens, waar deze veel hoger ligt. Dit leidt vaak tot slechte resultaten voor deze leerplancomponent, waarmee wordt aangetoond dat de leerlingen de eindtermen niet bereiken.

Ook voor de luister- en de leesvaardigheid is in een aantal lesgroepen het aantal evaluatiebeurten voor het dagelijks werk zo gering dat het beheersingsniveau van de leerlingen moeilijk kan geëvalueerd worden.

De vakgroep heeft recentelijk de afspraak gemaakt dat voor ieder rapport elk van de vijf vaardigheden aan bod moet komen. Er werd vastgesteld dat ook dit schooljaar niet alle leraren deze afspraak opvolgen. Zo zijn er een aantal lesgroepen in het eerste leerjaar van de graad waar in de periode van september-oktober (DW 1) enkel de spreekvaardigheid werd beoordeeld. In andere lesgroepen werd voor deze periode de schrijfvaardigheid niet of op een onvoldoende niveau beoordeeld. De vakgroep gaat soms erg flexibel om met de interpretatie van de beoordeling van schrijfvaardigheid en beschouwt het bevragen van kenniselementen in gesloten vragen als schrijfvaardigheid. Deze interpretatie strookt niet met het leerplan.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep is traag op gang gekomen om de tekorten van de doorlichting aan te pakken. Reden hiervoor is de moeilijkheid die de vakgroep ervaart om de eigen onderwijs- en evaluatiecultuur bij te sturen. De school heeft de hulp ingeroepen van de pedagogische begeleider om ondersteuning te bieden. Er werd een actieplan opgesteld. Uit de gesprekken met de vakgroep blijkt dat de ondersteuning vooral een impact heeft gehad op de onderwijspraktijk waar nu meer aandacht gaat naar interactie en communicatie in de doeltaal. Het afstemmen van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk op de leerplannen is evenwel nog in volle ontwikkeling.

De vakgroep groeit stilaan naar een grotere graad van kwaliteitsbewaking, maar heeft nog een weg af te leggen. De nieuw aangestelde directie heeft een ambitieus beleidsplan uitgewerkt dat de positieve evolutie ontegensprekelijk zal ondersteunen. De frequente directiewissels de laatste drie schooljaren en de instabiliteit van het lerarenteam Frans in de eerste graad vanwege afwezigheden en startende leraren, nopen de onderwijsinspectie ertoe om de leerplanrealisatie verder op te volgen. De conclusie van de inspectie is dan ook een 'voldoet niet'.

3.4 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

De motivering van de B- en C-attesten gebeuren nu conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.5, §5, 6 en 8.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

ONGUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 Latijn	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans	

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen met een ongunstig advies opgestart.

5 ADVIES BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies betreffende de overige regelgeving: **GUNSTIG**

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Vinciane VANDERHEYDE de inspecteur-verslaggever	Stephanie Suarez de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

6 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen de opgelegde termijn na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

Op basis van het ministerieel besluit van 18 mei 2010 houdende delegatie van sommige bevoegdheden inzake onderwijs aan de inspecteur-generaal en conform art. 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de criteria ter beoordeling van verbeteringsplannen van 17 januari 2014 keurde de inspecteur-generaal het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **30 september 2018**.

Verbeteringsplan

ATHENEUM WISPELBERG

FRANS 1^E GRAAD

Opgesteld naar aanleiding van het bezoek van de onderwijsinspectie op
8 DECEMBER 2015

INHOUD

OVERZICHT VERBETERINGSPLAN	2
AANLEIDING TOT HET VERBETERINGSPLAN MET EXTERNE ONDERSTEUNING	4
VOORAF	5
1. Vastgestelde tekorten en verbeterdoelstellingen met betrekking tot Frans 1^e graad	8
<i>ONDERWIJSAANBOD</i>	<i>8</i>
<i>EVALUATIEPRAKTIJK</i>	<i>8</i>
<i>DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING</i>	<i>9</i>
2. Actie- en vorderingsplannen met betrekking tot Frans 1^e graad	10
<i>VERBETERDOELSTELLINGEN ONDERWIJSAANBOD</i>	<i>10</i>
<i>VERBETERDOELSTELLINGEN EVALUATIEPRAKTIJK</i>	<i>12</i>
<i>VERBETERDOELSTELLINGEN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING</i>	<i>15</i>
3. Bijlagen	15

OVERZICHT VERBETERINGSPLAN

School	Atheneum Wispelberg
Directeur	Stephanie Suarez
Datum verzending “Verslag over de doorlichting”	11 april 2016
Externe ondersteuning	OVSG Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten Ravensteingalerij 3 1000 Brussel
Verantwoordelijke van het schoolbestuur	Pieter Delbarghe, Directeur IVA
Datum tot wanneer de instelling wenst dat de procedure tot intrekking van de erkenning wordt opgeschort	September 2018
Datum van de verzending van het verbeteringsplan	4 juni 2016
Inhoud van het verbeteringsplan	Met dit verbeteringsplan engageert de school zich tot het wegwerken van de tekorten vastgesteld tijdens de opvolgingsdoorlichting.
Bijlagen	Engagementsverklaringen • Vraag naar ondersteuning voor het geheel van de tekorten door het schoolbestuur • Bevestiging dat OVSG op de bovenstaande vraag ingaat • Om het verbeteringsplan zo snel mogelijk te bespreken in de raad wat betreft de participatie; het verslag van deze bespreking voor te leggen aan het paritaire college • Toestemming om het verbeteringsplan op de publieke website te plaatsen,

	samen met het goedkeuringsverslag en de goed- of afkeuring van het plan door de Vlaamse regering • Engagementsverklaring van het schoolbestuur om de noodzakelijke middelen voor de uitvoering van het verbeteringsplan te voorzien. • Planning Vakwerkgroep Frans
--	--

Handtekening van de voorzitter van het schoolbestuur of zijn gemandateerde

Gedaan te **Gent op 26 mei 2016**

AANLEIDING TOT HET VERBETERINGSPLAN MET EXTERNE ONDERSTEUNING

Op 11 april 2016 formuleerde de inspectie een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor:

Frans 1^e graad

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten: de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

In toepassing van artikel 41 §2 kan de instelling evenwel de opschorting van deze procedure vragen op basis van een uitgewerkt verbeteringsplan.

Met het huidige verbeteringsplan vragen wij de opschorting van de procedure tot september 2018.

VOORAF

Actoren	Sophie-Ann Bogaert	Vakgroepvoorzitter
	Julie Sertyn	Leerkracht Frans
	Micheline Pots	Leerkracht Frans
	Sanne De Wilde	Leerkracht Frans 2e graad
	Nathalie Ceulemans	Pedagogische begeleider OVSG
	Stephanie Suarez	Waarnemend directeur
Verwachtingen tegenover de betrokken actoren	De vakgroep ziet in dat samenwerking de sleutel is tot succes. Daarom is de afspraak dat de Jaarplannen samen worden opgesteld en dat al het lesmateriaal en evaluatiemateriaal samen wordt uitgezocht, opgesteld en gebruikt. Afspraak is ook dat er vanaf het schooljaar 2016-2017 maandelijks een vakgroepvergadering wordt vastgelegd met vaste agendapuntjes om onze verbeterdoelstellingen te realiseren. Aan het eind van elk schooljaar zal de vakgroep nagaan in welke mate de verbeterdoelstellingen zijn gerealiseerd en waar nodig worden ze bijgestuurd. Ten slotte is overeengekomen dat alle leden van de vakgroep Frans 1^e graad en 2^e graad de vakgroepvergaderingen bijwonen en betrokken zijn bij de uitvoering van het verbeteringsplan. Daarom ook is in het Actie- en Vorderingsplan niet gespecificeerd 'wie' betrokken is. De hele vakgroep is betrokken. Door de collega's 2^e graad mee uit te nodigen, willen we bovendien de continuïteit garanderen van de aanpak doorheen de leerjaren. In een latere fase zullen ook de vakgroepleden 3^e graad worden betrokken.	
	De pedagogisch begeleider van OVSG woont 2-maandelijks de vakgroepvergaderingen bij.	

	De vakgroepvoorzitter stuurt de vergaderingen aan.
	Per vakgroepvergadering wordt een vakgroeplid aangeduid om het verslag op te maken.
Rol van de schooldirectie	De directie woont alle vakgroepvergaderingen bij. De directie waakt over de realisatie van de afspraken zoals opgenomen in de 'Planning vakgroepvergaderingen'. De directie gaat dmv klasbezoeken, lesmateriaal en evaluaties na of de gemaakte afspraken worden nageleefd. De directie waakt over de continuïteit binnen de vakwerkgroep bij het opstellen van de attributies.
Middelen	De directie heeft met de vakgroepvoorzitter en in overleg met de voltallige vakgroep het document Planning vakgroepvergaderingen opgesteld. Daarbij is uitgegaan van het Actieplan per verbeterdoelstelling en is - gezien ook aanpassingen nodig zijn in de evaluatiepraktijk - ook rekening gehouden met het Beleidsplan Evaluatie dat in het schooljaar 2015-2016 werd opgesteld. In het kader van het Beleidsplan Evaluatie heeft de vakgroep al beslist in de toekomst met permanente evaluatie te werken. Dit in combinatie met grote, summatieve toetsen en een graadsexamen aan het einde van de eerste graad. Op die manier hoopt de vakgroep meer de nadruk te kunnen leggen op het leerproces. De vakgroep zal daarbij de leerlijn bewaken in de evaluaties voor wat betreft attitudes, strategieën en taken per vaardigheid. De evaluaties van de vaardigheden beschouwen we als formatieve evaluaties. Daarnaast worden leerlingen in de aanloop van grote toetsen voorbereid op het geïntegreerd toepassen van de vaardigheden. Zo'n grote toets zal dan bestaan uit een geïntegreerde taak en een summatief karakter hebben. De evaluaties zullen opgelijst en verzameld worden door middel van een Toetsenbank op Smartschool. Daar zullen de volgende elementen in terug te vinden zijn: - Evaluaties

	- LPD die getoetst worden per evaluatie - Remediëring per LPD - Weging per evaluatie - Planning evaluaties Om de permanente evaluatie en het leerproces te ondersteunen voert de vakgroep een Leerwerkschrift en een Portfolio in. Daarmee zullen leerlingen –met de hulp van de leerkracht- hun eigen leerproces kunnen bewaken en bijsturen. De vakgroep gaat ook werken met Evaluatiefiches. Daarin worden de evaluatiecriteria per vaardigheid of per toets vastgelegd. Dat maakt het mogelijk gericht aan de leerlingen te communiceren wat van hen wordt verwacht. Bovendien kan daarmee gericht worden geremedieerd. Om te bewaken dat de leerinhouden in overeenstemming zijn met de leerplandoelstellingen, stelt de vakgroep een Checklist Leerplandoelstellingen op. Dat instrument maakt het mogelijk om leerplangericht: - Een jaarplan op te stellen - de lesinhouden te bepalen - leermateriaal te kiezen - evaluaties op te stellen - evaluatiecriteria vast te leggen De vakgroep zal alle vakgroepafspraken registreren in het Vakgroepdossier. Zo worden alle afspraken centraal bewaard en zijn die gemakkelijk op te sporen en door te geven aan toekomstige collega's.
Effecten/realisaties	De directie wil de vakgroep MVT in haar geheel betrekken bij dit proces dat voor alle MVT nuttig zal zijn.
Timing	September 2018

1. Vastgestelde tekorten en verbeterdoelstellingen met betrekking tot Frans 1^e graad

VERBETERPUNTEN	VERBETERDOELSTELLINGEN
ONDERWIJSAANBOD	
1. In de meeste lesgroepen, zowel van het eerste als van het tweede leerjaar van de graad voeren de leerlingen te weinig schrijfopdrachten uit tijdens het schooljaar. 2. De leerlingen schrijven wel bij het inoefenen van woordenschat en grammatica in beperkte functionele contexten. De taaltaken vervat in de eindtermen komen onvoldoende aan bod (eindtermen 28 tot 33). De leerlingen krijgen op deze manier niet de kans om een begeleid leerproces door te maken. 3. De spreekvaardigheid voldoet niet. Het navertellen en bondig weergeven van een tekst (ET 16 en 20), het geven van een spontane mening (ET 17), het uitbrengen van een verslag over een gebeurtenis (ET 21), het presenteren van informatie (ET 22) komen nauwelijks aan bod.	1. In alle klasgroepen, zowel van het 1^e als het 2^e leerjaar van de 1^e graad, voeren de leerlingen voldoende schrijfopdrachten uit tijdens het schooljaar. 2. De taaltaken vervat in de ET 28 tot 33 komen voldoende aan bod. De leerlingen krijgen de kans een begeleid leerproces door te maken. 3. De spreekvaardigheid voldoet. Het navertellen en bondig weergeven van een tekst (ET 16 en 20), het geven van een spontane mening (ET 17), het uitbrengen van een verslag over een gebeurtenis (ET 21), het presenteren van informatie (ET 22) komen voldoende aan bod.
EVALUATIEPRAKTIJK	
4. De evaluatie van de spreekvaardigheid en de mondelinge interactie is niet voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen in de meeste lesgroepen. Hiervoor zijn er te weinig evaluatiebeurten. 5. De taaltaken voor schrijfvaardigheid worden zeer beperkt geëvalueerd tijdens het schooljaar. Het cijfer van de leerlingen voor de rapporten dagelijks werk is dan ook niet indicatief voor de beheersing van deze vaardigheid. 6. Er is een groot verschil tussen de moeilijkheidsgraad van de bevraging tijdens het schooljaar en bij de examens, waar deze veel hoger ligt. Dit	4. De evaluatie van de spreekvaardigheid en de mondelinge interactie is representatief voor de leerplandoelstellingen in alle lesgroepen. Hiervoor zijn er voldoende evaluatiebeurten. 5. De taaltaken voor schrijfvaardigheid worden voldoende geëvalueerd tijdens het schooljaar. Het cijfer van de leerlingen voor de rapporten dagelijks werk is indicatief voor de beheersing van deze vaardigheid. 6. Er is geen verschil tussen de moeilijkheidsgraad van de bevraging tijdens het schooljaar en bij de examens.

leidt vaak tot slechte resultaten voor deze leerplancomponent, waarmee wordt aangetoond dat de leerlingen de eindtermen niet bereiken. 7. Ook voor de luister- en de leesvaardigheid is in een aantal lesgroepen het aantal evaluatiebeurten voor het dagelijks werk zo gering dat het beheersingsniveau van de leerlingen moeilijk kan geëvalueerd worden. 8. De vakgroep heeft recentelijk de afspraak gemaakt dat voor ieder rapport elk van de vijf vaardigheden aan bod moet komen. Er werd vastgesteld dat ook dit schooljaar niet alle leraren deze afspraak opvolgen. Zo zijn er een aantal lesgroepen in het eerste leerjaar van de graad waar in de periode van september-oktober (DW 1) enkel de spreekvaardigheid werd beoordeeld. In andere lesgroepen werd voor deze periode de schrijfvaardigheid niet of op een onvoldoende niveau beoordeeld. 9. De vakgroep gaat soms erg flexibel om met de interpretatie van de beoordeling van schrijfvaardigheid en beschouwt het bevragen van kenniselementen in gesloten vragen als schrijfvaardigheid. Deze interpretatie strookt niet met het leerplan.	7. Voor de luister- en de leesvaardigheid is in alle lesgroepen het aantal evaluatiebeurten voor het dagelijks werk voldoende zodat het beheersingsniveau van de leerlingen kan geëvalueerd worden. 8. Alle leerkrachten Frans in de 1^e graad zorgen voor een evenwichtige spreiding van de vijf vaardigheden in de evaluatie. 9. De vakgroep maakt afspraken ivm de criteria voor de beoordeling van de schrijfvaardigheid. Het bevragen van kenniselementen in gesloten vragen wordt niet beschouwd als schrijfvaardigheid.
DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING	
10. Het afstemmen van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk op de leerplannen is evenwel nog in volle ontwikkeling. 11. De vakgroep groeit stilaan naar een grotere graad van kwaliteitsbewaking, maar heeft nog een weg af te leggen. 12. De frequente directiewissels de laatste drie schooljaren en de instabiliteit van het lerarenteam Frans in de eerste graad vanwege afwezigheden en startende leraren, nopen de onderwijsinspectie ertoe om de leerplanrealisatie verder op te volgen.	10. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn op elkaar afgestemd. 11. De vakgroep doet aan kwaliteitsbewaking. 12. Alle initiatieven die kunnen genomen worden om een stabiel leerkrachtenteam samen te stellen, worden aangewend.

2. Actie- en vorderingsplannen met betrekking tot Frans 1^e graad

VERBETERDOELSTELLINGEN ONDERWIJSAANBOD			
Acties	Verantwoordingsstukken	Timing	OK
1. In alle klasgroepen, zowel van het 1 ^e als het 2 ^e leerjaar van de 1 ^e graad, voeren de leerlingen voldoende schrijfopdrachten uit tijdens het schooljaar.			
1. Leerplanstudie door de vakgroep, onder begeleiding van OVSG.	Een aangepast jaarplan: - Op basis van de LPD - Gestructureerd volgens de leerplanonderdelen - Met vermelding van de taaltaken waarbij verschillende vaardigheden geïntegreerd worden - Met vermelding van de evaluatievorm per evaluatie	Eind augustus 2016	
2. Jaarplan aanpassen voor de 2 leerjaren.		Juni 2017	
3. Uitkiezen lesmateriaal in functie van het jaarplan.		Juni 2017	
2. De taaltaken vervat in de ET komen voldoende aan bod. De leerlingen krijgen de kans een begeleid leerproces door te maken.			
1. Leerplanstudie door de vakgroep, onder begeleiding van OVSG.	Een aangepast jaarplan - Op basis van de LPD - Gestructureerd volgens de leerplanonderdelen - Met vermelding van de taaltaken waarbij verschillende vaardigheden	Eind augustus 2016	
2. Jaarplan aanpassen voor de 2 leerjaren.		Juni 2017	

3. Uitkiezen lesmateriaal in functie van het jaarplan.	geïntegreerd worden - Met vermelding van de evaluatievorm per evaluatie Lesmateriaal: - Leerwerkschrift - Extra materiaal - Magazine Le Mag - Differentiatiemateriaal - DVD en CD Quartier français	Eind augustus 2016	
4. Ontwikkelen en invoeren van een leerwerkschrift en taalportfolio om het leerproces te begeleiden	Taalportfolio Leerwerkschrift	Eind augustus 2016	
3. De spreekvaardigheid voldoet. Het navertellen en bondig weergeven van een tekst (ET 16 en 20), het geven van een spontane mening (ET 17), het uitbrengen van een verslag over een gebeurtenis (ET 21), het presenteren van informatie (ET 22) komen voldoende aan bod.			
1. Leerplanstudie door de vakgroep, onder begeleiding van OVSG.		Eind augustus 2016	
2. Jaarplan aanpassen voor de 2 leerjaren.	Een aangepast jaarplan - Op basis van de LPD - Gestructureerd volgens de leerplanonderdelen - Met vermelding van de taaltaken waarbij verschillende vaardigheden geïntegreerd worden - Met vermelding van de evaluatievorm per evaluatie	Juni 2017	
3. Uitkiezen lesmateriaal in functie van het jaarplan.	Lesmateriaal: - Quartier français I en II - Aanvullend materiaal - Differentiatiemateriaal - Magazine Le Mag - DVD en CD Quartier français	Juni 2017	

VERBETERDOELSTELLINGEN EVALUATIEPRAKTIJK			
ACTIES	VERANTWOORDINGSSTUKKEN	TIMING	OK
4. De evaluatie van de spreekvaardigheid en de mondelinge interactie is representatief voor de leerplandoelstellingen in alle lesgroepen. Hiervoor zijn er voldoende evaluatiebeurten.			
1. Afspraken maken binnen de vakgroep om de representativiteit van de evaluaties te garanderen.	- Jaarplan	Eind augustus 2016	
2. Afspraken maken rond de hoeveelheid en frequentie van de spreekvaardigheid en mondelinge interactie.	- Vakgroepdossier	Augustus 2016	
3. Opstellen van gemeenschappelijk evaluatiemateriaal met vastgelegde evaluatievormen en evaluatiecriteria.	- Leerlingenevaluaties - Evaluatiefiches voor evaluatie van spreekvaardigheid en mondelinge interactie - Leerwerkschrift, ook als feedback-instrument voor permanente evaluatie - Portfolio	Augustus 2016 Juni 2017 Juni 2017	
4. De vakgroep ziet toe op het opvolgen van de gemaakte afspraken (IKZ)	- Planning vakgroepvergadering met vermelding van de agendapunten		
5. De taaltaken voor schrijfvaardigheid worden voldoende geëvalueerd tijdens het schooljaar. Het cijfer van de leerlingen voor de rapporten dagelijks werk is indicatief voor de beheersing van deze vaardigheid.			
1. Afspraken maken binnen de vakgroep om de representativiteit van de evaluaties te garanderen.	- Jaarplan	Eind augustus 2016	
2. Afspraken maken rond de hoeveelheid en frequentie van de schrijfvaardigheid.	- Vakgroepdossier	Augustus 2016	
3. Opstellen van gemeenschappelijk evaluatiemateriaal met vastgelegde	- Leerlingenevaluaties	Augustus 2016	

evaluatievormen en evaluatiecriteria. 4. De vakgroep ziet toe op het opvolgen van de gemaakte afspraken (IKZ)	- Evaluatiefiches voor evaluatie van schrijfvaardigheid - Leerwerkschrift, ook als feedback-instrument ikv permanente evaluatie - Portfolio - Planning vakgroepvergadering met vermelding van de agendapunten	Juni 2017 Juni 2017	
6. Er is geen verschil tussen de moeilijkheidsgraad van de bevraging tijdens het schooljaar en bij de examens.			
1. De vakgroep werkt een gemeenschappelijk examen uit. 2. De examens worden opgesteld op basis van het jaarplan en naar analogie met de evaluaties doorheen het jaar.	- Leerlingenevaluaties	Juni 2017	
7. Voor de luister- en de leesvaardigheid is in alle lesgroepen het aantal evaluatiebeurten voor het dagelijks werk voldoende zodat het beheersingsniveau van de leerlingen kan geëvalueerd worden.			
1. Afspraken maken binnen de vakgroep om de representativiteit van de evaluaties te garanderen. 2. Afspraken maken rond de hoeveelheid en frequentie van de luister- en leesvaardigheid. 3. Opstellen van gemeenschappelijk evaluatiemateriaal met vastgelegde evaluatievormen en evaluatiecriteria. 4. De vakgroep ziet toe op het opvolgen vd gemaakte afspraken (IKZ)	- Jaarplan - Verslagen vakgroepvergaderingen - Leerwerkschrift, ook als feedback-instrument ikv permanente evaluatie - Portfolio - Evaluatiefiches voor evaluatie van luister- en leesvaardigheid - Leerlingenevaluaties - Planning vakgroepvergadering met vermelding van de agendapunten	Eind augustus 2016 Augustus 2016 Augustus 2016 Juni 2017 Juni 2017	

8. Alle leerkrachten Frans in de 1^e graad zorgen voor een evenwichtige spreiding van de vijf vaardigheden in de evaluatie.			
1. De vakgroep ziet toe op het opvolgen van de gemaakte afspraken.	- Planning vakgroepvergadering met vermelding van de agendapunten	Juni 2016	
2. De directeur waakt over de navolging van de afspraken en is aanwezig op elke vakgroepvergadering.	- Verslagen vakgroepvergaderingen		
9. De vakgroep maakt afspraken i.v.m de criteria voor de beoordeling van de schrijfvaardigheid. Het bevragen van kenniselementen in gesloten vragen wordt niet beschouwd als schrijfvaardigheid.			
1. Opstellen van gemeenschappelijk evaluatiemateriaal met vastgelegde evaluatievormen en evaluatiecriteria voor schrijfvaardigheid.	- Evaluatiefiches voor evaluatie van schrijfvaardigheid - Leerlingenevaluaties	Augustus 2016	

VERBETERDOELSTELLINGEN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING			
ACTIES	VERANTWOORDINGSSTUKKEN	TIMING	OK
10. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn op elkaar afgestemd.			
1. De evaluaties worden opgesteld op basis van het jaarplan en naar analogie met de oefeningen die tijdens de lessen aan bod kwamen.	- Lesmateriaal - Leerlingenevaluaties	Augustus 2016 Juni 2017	
2. De leerlingen worden permanent geëvalueerd, in combinatie met grote toetsen en met een examen aan het einde van de graad.	- Evaluatiebank	Augustus 2016	
11. De vakgroep doet aan kwaliteitsbewaking.			
De vakgroep houdt maandelijks een vergadering met vaste agendapunten waaronder reflectie en bijsturing van de vakgroepwerking.	- Planning vakgroepvergadering met vermelding van de agendapunten - Uitnodiging vakwerkgroep met vermelding agendapunten - Verslagen vakgroepvergaderingen en vakgroepdossier	Juni 2017	
12. Alle initiatieven die kunnen genomen worden om een stabiel leerkrachtenteam samen te stellen, worden aangewend.			
Bij het verdelen van de attributies streeft de directeur naar een zo stabiel mogelijk team.	- Samenstelling vakgroep eerste graad Frans	Eind juni 2016 Eind juni 2017 Eind juni 2018	

3. Bijlagen

- Engagementsverklaringen

Engagementsverklarin
gen.pdf

Planning VWG Frans
2016-2019.docx

- Planning Vakwerkgroep Frans